

“Ну що б, здавалося слова...
Слова та голос – більш нічого.
А серце б’ється – ожива,
Як їх почує!..”

Т. Шевченко

Юні серця

Видання Буцацького колегіуму імені святого Йосафата. Засновано 3.11.2001 р.Б. №4(4) 29.12.2001 р.Б.

Вітаємо!

Редакція газети “Юні серця” щиро і сердечно вітає дорогого директора о. Івана Майковича, ЧСВВ, вчителів, духовних наставників та всіх учнів колегіуму із Новим 2002 роком та Різдом Христовим.

*Святкуйте Новий рік веселим
чи сумним,*

Який не є, а ви його святкуєте,

*У кожнім ранку стілоки
новизни,*

*Що ви невдачі минулих не
рахуйте.*

Редакція

Новий рік у різних народів

В ніч на перше січня приблизно 1.800 млн. людей святкують Новий рік. Але святкують його по-різному.

СТАРОДАВНІЙ РИМ починав новий рік 1 січня. Римляни влаштовували в цей день пишну церемонію жертвоприношення Янусу – дволикому богу, покладаючи до постаменту його статуї м’ясо, плоди, квіти. Окрім цього кожний вільний римлянин 1 січня робив подарунок своєму патрону або просто шанованій людині.

БРАЗИЛІЯ. Тут святкування Нового року – грандіозний пікнік. Море свічок на піску Копакабани, і Панеми, і Леблони, навколо свічок – тисячі людей. Тут же на піску морських пляжів – найрізноманітніші напої, наїдки, квіти. Все це відбувається в ніч з 31 на 1 січня. В цей час всі дари призначаються богині вод, яка навесні поповнює водні ресурси.

АФРИКА. Новорічне свято в Макундусі – єдине в своєму роді у всій Східній Африці. В цей день дозволяється кожному робити, що завгодно і нікому ні накого не можна ображатися.

ЕСКІМОСІЯ. У ескімосів початок Нового року залежить від погоди – коли випаде перший сніг.

Всезнайко

Наші традиції

Українські зимові звичаї

Через кілька днів ми будемо святкувати Різдво Господа Нашого Ісуса Христа. Багато людей готується до цього свята, адже ж треба кутю зварили, мак приготувати, наскладати колядникам гостинці. Шкода, що у сучасному світі трапляються люди, які не розуміють сили Різдва. Сучасний Різдвяний день перетворився на гульбища й розваги. І як далі жити? Куди заховалась людська моральність? Звичайно, деякі люди не святкують Різдво через те, що вони мало обізнані із звичаями та традиціями Передріздвяного вечора. Перш за все, це свято – день приходу на світ Ісуса Христа. Саме тому його потрібно про-вести у мирі та любові. Святий вечір відзначають майже у кожній християнській родині. Цьому ми повинні завдячувати нашим предкам, котрі вселили в наші безсмертні душі велику любов до народних звичаїв. Тож шануймо їх, віддаймо їм належне, і тоді у наших душах засяє Різдвяна зірка, яка подарує нам велике щастя і невимовну радість.

(У цьому номері газети подається спосіб святкування Святого Вечора.)

Святий Вечір (6 січня): господиня порається від самого ранку біля печі, а господар – на подвір’ї. Він готує найкращу пашу для худоби, для хати – солому, сіно і найкращий сніп золотої пшениці. Господиня готує 12 страв; запалює в печі, робить знак хреста та випікає прекрасні книші (хліб із зразкового пшеничного борошна), склянкою витискає в середині хліба знак – це називається душа – а відтак мастить конопляною олією з тертою цибулею і ставить до печі.

У Різдвяну ніч ліжка не розстеляють, а сплять на соломі. Вдосвіта, ще темно на дворі, а вже люди йдуть до церкви. На другий день Свят із колядою ходили старші браття. Увечері, як геть стемніє, ідуть із колядою дівчата. Дівоча ватага ходить із ліхтарем, що має вигляд місяця або зірки, прив’язаної до довгої тички. Дівчата до хати не заходять: співають надворі під вікном. Колядників щедро обдаровували.

На третій день Свят діти обов’язково вдосвіта виносили “дідуха” – солому з хати на город і палили, а по підлозі шукали гроші. В хаті залишався лише “Дід”, котрого діти молотять вдосвіта на сам Новий рік (14 січня), і з цим зерном, до якого додавали трохи іншого, йшли посипати по хатах. На другий день Різдва хлопчики 6-10 років ходили пахолкувати: читати вірші, бажати здоров’я, щастя і добробуту хазяям. Це були своєрідні щедрівки, які не співали хором, а читали віршами поодиночки. На Новий Рік звечора мати запалює свічку перед образами, обкурює ладаном хату і ставить череп’яну миску з пирогами на стіл. Батько ховається за пирогами від дітей, а діти вдають, що його не бачать і питають у матері, де батько. А батько каже: “Дай Боже, щоб і на той рік ви так мене не бачили!”. Після того запрошують всіх до столу. А в цей час інші вже водять по хатах Козу, “маланкують” (водять Маланку).

Напередодні Водохрещя – **Щедрий Вечір** (з 18 на 19 січня), “голодна кутя” або другий Святвечір. Увесь цей день – люди нічого не їдять – постують, сідають вечеряти, коли вже засяє вечірня зоря. На вечерю подають пісні страви (смажена риба, вареники з капустою, гречані млинці на олії і кутя та узвар).

По вечері діти проганяють кутю: вибігають із хати й палками б’ють знадвору в причільний кут, промовляючи: “Тікай, кутя, із покуття”... На Січі запорожці стріляли із рушниць, а то й з гармат. Подекуди вночі виносили з хати “дідуха”, несли його на вигін або в садок і палили, а попіл виносили на город, щоб огірки родили.

Кутю, що залишилась після вечері, виносять курям. Після вечері всі складають ложки в одну миску, а зверху кладуть хлібину, “щоб хліб родився”; чия ложка вночі перевернеться, той умре.

На **Водохрещя**, так само, як і на **Різдво Христове**, по церквах відбувається урочиста Свята Літургія (Служба Божа).

Підготував Віктор Товпига,
учень 11-В класу

У світі цікавого

Звідки взявся шоколад?

Хто з вас, любі друзі, не любить какао? Напевне, що мало таких. А чи відомо вам, яким любителем цього напою був король стародавніх Ацтеків Монтезума? Він волів мати щодня 50 склянок какао. Для цілого ж його двору щоденно готували 2000 склянок. Не дивно, що одно-єдине місто Ацтеків мусило щорічно доставляти на двір Монтезуми, як податок, кругло 160 мільйонів какаових зернят.

По-мексиканськи какао зветься “какаватл” і росте на кущах у вигляді стручків. Коли зернята дозрівали, давні мешканці Середньої й Південної Америки сушили його, опісля терли між каменями на муку, додавали до неї муку з потертих коржів із кукурудзяної муки, трохи перцю й ванілі та врешті розколочували те все у воді. Такий напій називали “шоколятл”, з чого й пішло наше “шоколад”.

З біографії моркви

Кожна рослина, що її людина використовує, має свою історію.

У Середньовіччі моркву вважали ласощами чеберяйчиків (гномів). Існувало повір'я: якщо ввечері віднести до лісу миску із вареною морквою, то ранком замість моркви у мисці лежатиме злиток золота. Вночі чеберяйчики з'їдять моркву і щедро віддячать за ласощі.

Чотири тисячі років моркву вживають у їжу.

Як культурну рослину моркву виводили впродовж багатьох століть. До нашого часу виведено багато різних за смаком, формою і кольору сортів моркви. Корінь моркви буває не тільки рожевим, але й білим, жовтим та фіолетовим. Багатьом відомий сорт найменшої моркви – каротелі. Але є морква довжиною до 1 м і товщиною як крупний буряк. Таку моркву вирощують у Китаї та Японії. Для неї грунт обробляють на глибину до 1,5 м.

Всезнайко

Культура мовлення

Неправильно

Віддихати
дальше
виключити (телевізор)
доказувати
співпадати
з однієї сторони
з другої сторони
стосовно
наоборот
облегчити

Правильно

відпочивати
далі
вимкнути
доводити
збігатися
з одного боку
з іншого боку
щодо
навпаки
полегшити

Слова, промовлені з любов'ю

Промова Його Святості Івана Павла II під час зустрічі з українською молоддю, що відбулася у львівському мікрорайоні “Сихів”

(Продовження. Початок у № 2(2), 3(3))

5. “Любитимеш Господа Бога твого”. Богові належить перше місце у нашому житті. Тому три перші заповіді торкаються нашого зв'язку з Богом. Він справедливо заслуговує на те, щоби бути любленим цілим серцем, всією душею і всіма силами (пор.: Втор. 6: 5). Бог є один і ніколи не повинен бути замінений фальшивими божками. Також і тобі, дорога молоде, Він каже: “Я є Господь Бог твій, бажаю вести тебе до повноти життя: не заміною Мене на щось інше”.

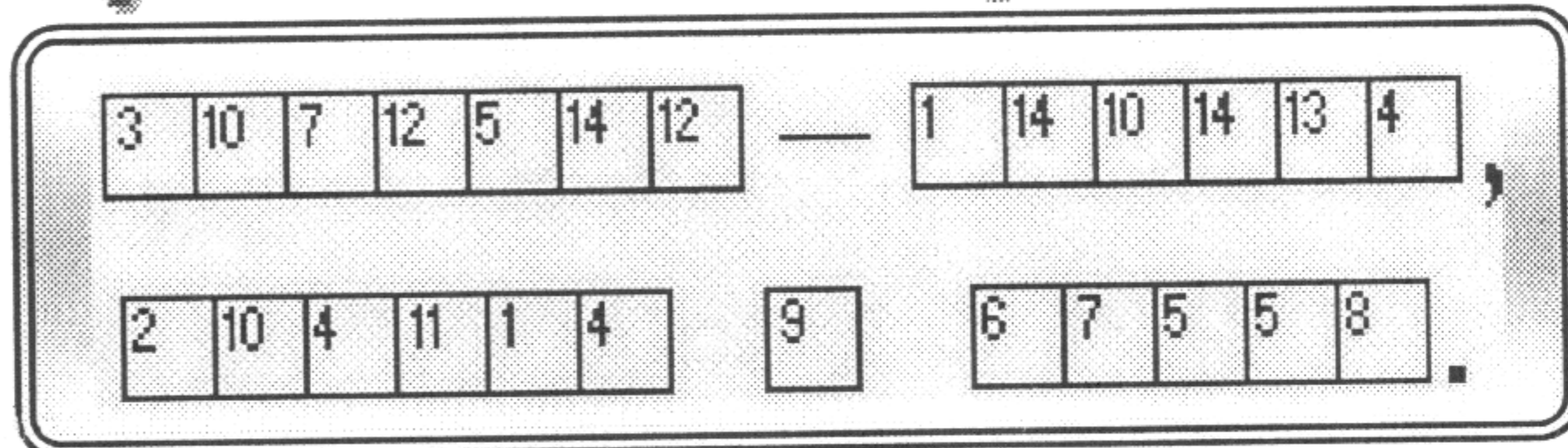
Сьогодні існує сильна спонука замінити справжнього Бога фальшивими богами й хибними ідеалами. Ідоли – це матеріальні добра. Якщо за ними шукаємо та їх використовуємо як засоби й знаряддя для добра, то вони нам допомагають. Однак вони ніколи не повинні посідати перше місце у людському серці, тим більше молодому, яке покликане літати високо – у напрямку до кращих та гідніших ідеалів.

Ім'я Бога – це Батько, Любов, Вірність, Милосердя. Як же ж не бажати, щоб усі Його знали й любили? Його день – субота, став для нас, християн неділею – днем Господнього воскресіння й випередженням обіцяної землі. Чи ж можемо не освячувати неділю участю у Пресвятій Євхаристії, цією святковою зустріччю християнської спільноти?

6. “Люби твого ближнього”. Ставленню до ближнього присвячено сім інших Божих заповідей. Вони вказують нам шлях для встановлення стосунків з іншими людьми на основі пошани й любові, правди й справедливості. Хто практикує цей Божий закон, той дуже часто йде проти течії. Молоде України, Христос запрошує тебе йти проти течії! Запрошує вас бути захисниками Його закону та виявляти його послідовною поведінкою у щоденному житті. Цей старозавітний закон завжди актуальний і знаходить своє досконале здійснення у Євангелії. Це – любов, що оживляє існування; це – справжня, вільна й глибока любов, що веде до вірного зберігання десятих Божих заповідей. З цим Божим законом, міцно вкоріненим у серці, ви не повинні боятись: в усій повноті ви зможете себе здійснити й внести внесок у побудову солідарнішого та справедливішого світу.

(Продовження у наступному номері)

Криптограма

1. Альбом “Крехівських братів” “Любові...” (1, 4, 10).
2. Вчинок людини, який суперечить Божим заповідям (13, 10, 9, 3).
3. Що таке Різдво, Великдень? (одн.) (12, 11, 8, 5, 14).
4. Єврей (6, 7, 1).
5. Служба за померлі душі (2, 4, 10, 4, 12, 5, 4, 12).

Видавець:

о. Іван Майкович, ЧСВВ – директор колегіуму

Над номером працювали:

Головний редактор – Віталій Затильний, учень 11-В класу,

Технічний редактор – Іван Кравець, учень 11-В класу,

Консультант з релігійних питань – о.Яків Яремчук, ЧСВВ.

Газета “Юні серця” видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних, використаних авторами. При передруці посилання на “Юні серця” обов'язкове.

☒ Адреса: 48400, колегіум ім. св. Йосафата,
вул. Міцкевича, 19, м. Бучач, Тернопільська обл.
☎ (03544) 2-15-49.